
Noe mer nyansert

KOMMENTAR

ANDREAS WAHL BLOMKVIST

andreas.wahl.blomkvist@unn.no

Andreas Wahl Blomkvist er kst. overlege i rus og avhengighetsmedisin. Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Jeg takker for kommentarartikkel fra Svein Aarseth og Anne-Karin Rime [\(1\)](#) til vår artikkel om dødshjelp i Tidsskriftet [\(2\)](#). Det er godt å lese at også Aarseth og Rime mener at en endring i Legeforeningens standpunkt om dødshjelp skal foregå gjennom demokratisk valgte organer. For at slike demokratiske prosesser skal virke etter sin hensikt, er det en forutsetning at aktørene i prosessen opplever en åpenhet og aksept for å dele, fremme og debattere ulike synspunkter.

Min erfaring etter flere år, som en av få leger som har stått frem med et annerledes syn på dødshjelp enn Legeforeningens totalforbud, er dessverre at mange leger vegrer seg for å fremme sitt syn offentlig eller internt i Legeforeningen. Da VG gjorde sitt intervju av meg om dødshjelp i 2019 var det ingen av de mange forespurte som stod frem [\(3\)](#). Naturligvis er dette anekdotisk og kan ha flere årsaker bak seg, men det ville være uklokt av presidenten å ikke ta slike innspill på alvor, særlig når anonyme undersøkelser viser at en betydelig og økende andel norske leger ikke deler Legeforeningens standpunkt [\(4\)](#).

Aarseth og Rimes argumentasjon om at dette ikke er tilfellet fordi det finnes artikler i Tidsskriftet som representerer begge syn, blir tynn når et søk viser at de eneste kronikkene og/eller debattartiklene som fremmer et annet syn de siste ti årene er skrevet av undertegnede. Like tynt er det å hevde at fordi Legeforeningen har debattert temaet på tre landsstyremøter siden 2014, så har ikke standpunktet til foreningen en innvirkning på åpenhet om temaet for leger og øvrige. At en større gruppe leger står frem med et ønske om en bredere, mer åpen og informativ debatt, burde for Aarseth og Rime være ettertraktet og positivt.

Videre mener Aarseth og Rime at dødshjelp er mer et medisinskfaglig spørsmål enn det er et etisk og politisk. De hevder feilaktig at det er «legene som avgjør om personen skal få dødshjelp» i land hvor dette praktiseres. I virkeligheten er

avgjørelsen etisk og politisk nedfelt i en rekke vilkår der legenes rolle er å foreta vurderinger opp mot de vilkårene som er medisinskfaglige. Dette er til dels sammenlignbart med abort, der leger og medisinskfaglige problemstillinger naturligvis inngår, men hvor problemstillingen i sin helhet ikke er avgjort av leger, men av samfunnet i sin helhet gjennom demokratiske prosesser. Aarseth og Rimes påstand om at det er legen som «yter dødshjelp» ved legeassistert selvmord kan også problematiseres, da det er pasienten som foretar handlingen - og i noen tilfeller velger å avstå. Som poengtert i vår artikkel og som rapporten til Svenske Medisinsk Etiske Råd viser (5), kan dødshjelp reguleres og praktiseres på vidt forskjellige måter, med ulike konsekvenser for pasienter og helsepersonell. Det blir for snevert å redusere dette til et utelukkende legefaglig anliggende.

REFERENCES

1. Aarseth S, Rime A-K. Dødshjelpsdebatten i Legeforeningen. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.22.0345. [PubMed][CrossRef]
2. Blomkvist AW, Zadig P, Schei E et al. Legeforeningen bør representere medlemmenes syn på dødshjelp. Tidsskr Nor Legeforen 2022; 142. doi: 10.4045/tidsskr.22.0199. [PubMed][CrossRef]
3. Pedersen-Tangvald A. Lege støtter aktiv dødshjelp. VG 21.6.2019. <https://www.vg.no/forbruker/helse/i/1nWLjK/lege-stoetter-aktiv-doedshjelp> Lest 15.6.2022.
4. Gaasø OM, Rø KI, Bringedal B et al. Legers holdninger til aktiv dødshjelp. Tidsskr Nor Legeforen 2019; 139. doi: 10.4045/tidsskr.18.0391. [CrossRef]
5. Dödshjälp En kunskapssammanställning. Smer rapport 2017:2. Stockholm: Statens medicinsk-etiska råd, 2017. <https://smer.se/wp-content/uploads/2017/11/Smer-2017.2-D%C3%B6dshj%C3%A4lp-En-kunskapssammanst%C3%A4llning.pdf> Lest 15.6.2022.

Publisert: 16. august 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0458
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.